

DELNI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB JEDRSKI ALI RADIOLOŠKI NESREČI

(Verzija 1.0)

	ORGAN IN URADNA OSEBA	DATUM	PODPIS
IZDELALA / SKRBNICA	SOU OD, Klara Golić		
ODOBRIL	Poveljnik občinskega štaba CZ, Gregor Blažič		
PISNA ODOBRITEV S STRANI REGIJSKE IZPOSTAVE	URSZR Izpostava Novo mesto		
SPREJEL	Župan MONM, mag. Gregor Macedoni		

ŠTEVILKA: 8421-0002/2022-7(51)

DATUM:

Kazalo vsebine

1	Uvod	4
2	OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE.....	5
2.1	Začetno obveščanje o jedrski ali radiološki nesreči.....	5
2.2	Obveščanje o jedrski ali radiološki nesreči v NEK.....	6
2.3	Obveščanje v občini po prejemu obvestila iz ReCO Novo mesto	6
2.4	Obveščanje splošne javnosti o jedrski ali radiološki nesreči	7
2.5	Obveščanje in alarmiranje prebivalcev Mestne občine Novo mesto	8
2.6	Obveščanje in alarmiranje ogroženih prebivalcev ob drugih jedrskih in radioloških nesrečah	8
3	AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	9
3.1	Aktiviranje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč	9
3.2	Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb ob jedrski nesreči v NEK	9
3.3	Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb ob drugih jedrskih ali radioloških nesrečah .	10
4	UPRAVLJANJE IN VODENJE	11
4.1	Organi in njihove naloge.....	11
4.1.1	Občinski organi	11
4.1.2	Državni in drugi organi v občini:	11
4.1.3	Nevladne in druge organizacije	12
4.2	Operativno vodenje.....	12
4.2.1	Operativno vodenje ob jedrski nesreči v NEK	13
4.2.2	Operativno vodenje ob drugih jedrskih ali radioloških nesrečah.....	14
4.3	Organizacija zvez	14
4.3.1	Podsystem osebnega klica.....	15
5	ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE REŠEVANJA IN POMOČI.....	16
5.1	Zaščitni ukrepi	16
5.1.1	Vrste zaščitnih ukrepov	16
5.1.2	Radiološka zaščita intervencijskega in drugega osebja	19
5.1.3	Izvajanje zaščitnih ukrepov ob izrednem dogodku v NEK	20
5.1.4	Zaščitni ukrepi ob jedrski nesreči v tujini	20
5.1.5	Izvajanje zaščitnih ukrepov ob drugih jedrskih in radioloških nesrečah	21
5.2	Naloge zaščite, reševanja in pomoči	21
5.2.1	Prva pomoč in nujna medicinska pomoč.....	21
5.2.2	Prva veterinarska pomoč.....	22
5.2.3	Gašenje in reševanje ob požarih	22
5.2.4	Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	23
5.3	Preklic izvajanja zaščitnih ukrepov in razglasitev prenehanja nevarnosti.....	23
6	OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	24
7	RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	25
7.1	Pomen pojmov	25
7.2	Razlaga okrajšav	25
8	SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	27
8.1	Priloge.....	27
8.2	Dodatki	27
9	EVIDENČNI LIST O VZDRŽEVANJU NAČRTA	28

Kazalo slik

Slika 1: Koncept odziva ob jedrski ali radiološki nesreči	5
Slika 2: Obveščanje pristojnih organov ob razglasitvi objektne in splošne nevarnosti (stopnja 2, 3).....	7
Slika 3: Pregled temeljnih nalog poveljnika in štaba CZ	13
Slika 4: Repetitorske postaje sistema ZARE.....	15
Slika 5: Diagram poteka aktivnosti ob jedrski nesreči v NEK.....	20
Slika 6: Diagram poteka dejavnosti ob jedrski nesreči v tujini	21

Kazalo tabel

Tabela 1: Seznam repetitorjev na področju dolenske regije.....	14
--	----

1 UVOD

Delni občinski načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči na območju Mestne občine Novo mesto, verzija 1.0. (v nadaljnjem besedilu: občinski načrt), je izdelala Skupna občinska uprava občin Dolenjske (SOU OD), na osnovi sprejetega temeljnega (državnega) načrta ter sprejetega načrta dolenjske regije.

Mestna občina Novo mesto sodi v 2. razred ogroženosti, zato je bil izdelan delni načrt zaščite in reševanja, v katerem je opredeljeno obveščanje in alarmiranje ter izvajanje dolgoročnih ukrepov ob jedrski nesreči v NEK. Ker Mestna občina Novo mesto sodi med občine, ki sprejemajo evakuirane prebivalce iz Posavja, ima izdelan tudi Načrt sprejema in namestitve evakuiranih prebivalcev iz Posavja ob jedrski nesreči, ki je dodatek k temu delnemu načrtu.

Občinski načrt je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 –UPB-1, 97/10 in 21/18 – ZNOrg), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19), Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16) ter drugih predpisov in strokovnih podlag, ki so upoštevani v temeljnem načrtu, ter temelji na Regijskem načrtu zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči na območju dolenjske regije.

Ta načrt poleg nesreče v Nuklearni elektrarni Krško (NEK) obravnava tudi nesreče v drugih jedrskih in sevalnih objektih v Republiki Sloveniji (RS) ter jedrske ali radiološke nesreče v tujini z možnim vplivom v dolenjski regiji oziroma na območju Mestne občine Novo mesto in druge radiološke nesreče z viri ionizirajočega sevanja, ki bi zahtevale ukrepanje na območju Mestne občine Novo mesto.

Občinski načrt je usklajen z Regijskim načrtom.

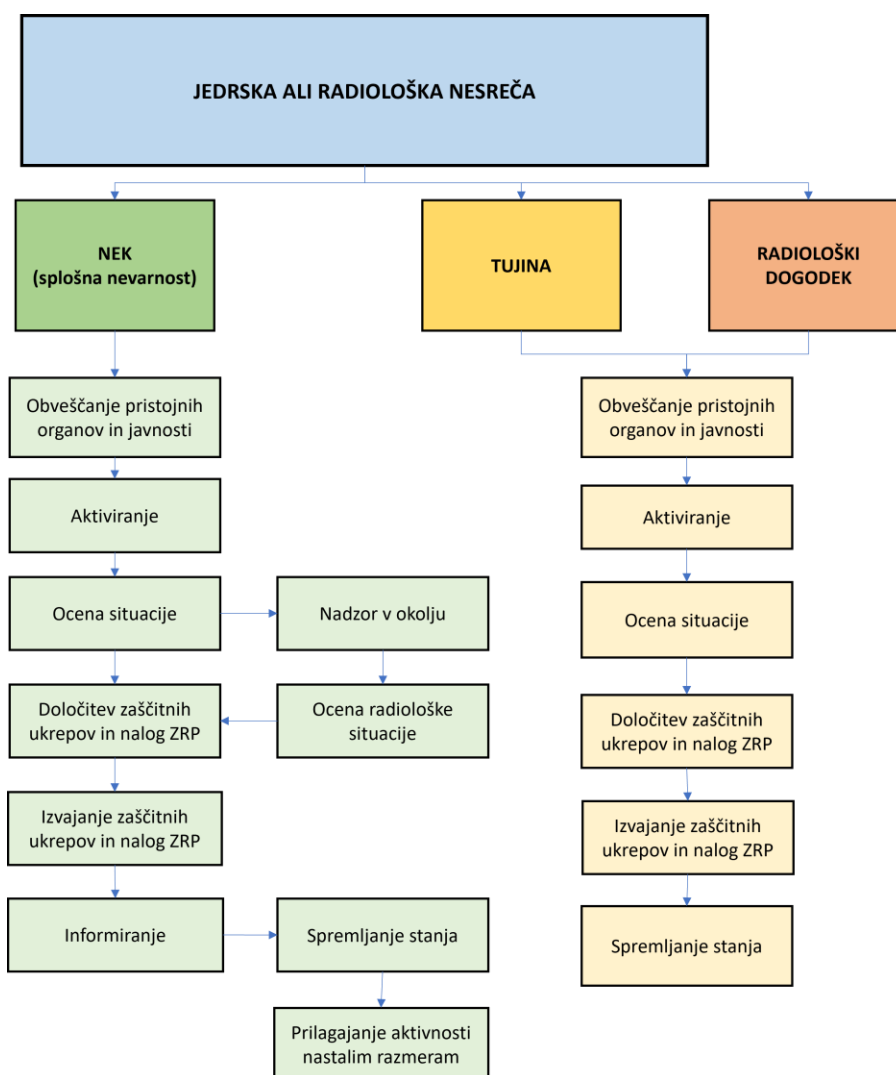
2 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

Delovanje NEK in drugih jedrskih ter sevalnih objektov v Republiki Sloveniji spremljajo in nadzorujejo pristojni organi in pooblaščen organizacije. Le-ti izvajajo tudi nadzor nad ravnanje z radioaktivnimi viri in drugimi viri sevanja ter spremljajo radioaktivnost v okolju.

2.1 Začetno obveščanje o jedrski ali radiološki nesreči

Prve informacije (začetno obveščanje) o jedrski ali radiološki nesreči lahko prihajajo neposredno od jedrskih ali sevalnih objektov (NEK, TRIGA in SCRAO), imetnikov radioaktivnega vira, policije, občanov, Regijskega centra za obveščanje (ReCO), Centra za obveščanje Republike Slovenije (CORS) ali od Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost (URSJV). Informacija o jedrski ali radiološki nesreči iz tujine prispe neposredno na CORS in na URSJV.

Obveščanje v primeru izrednih dogodkov v NEK je razdelano v nadaljevanju dokumenta, v primeru drugih izrednih dogodkov, povezanih z jedrsko ali radiološko nesrečo, pa CORS obvesti URSJV ter se o nadaljnjih aktivnostih (obveščanje, intervencija) posvetuje z dežurnim inšpektorjem URSJV.

Slika 1: Koncept odziva ob jedrski ali radiološki nesreči

D-1(1)	Načrt dejavnosti MONM ob naravnih in drugih nesrečah
--------	--

2.2 Obveščanje o jedrski ali radiološki nesreči v NEK

ReCO Novo mesto ob razglasitvi objektne ali splošne nevarnosti obvesti prvo dosegljivo odgovorno osebo Mestne občine Novo mesto po prioritetenem seznamu iz priloge P-2(1).

Prejeto sporočilo mora vsebovati podatke o:

- stopnji nevarnosti (začetna, objektna, splošna nevarnost);
- možnem razvoju dogodkov;
- priporočljivih zaščitnih ukrepov.

Za sprotno obveščanje državnih organov, občine in drugih izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči o stanju in razmerah na območju dolenjske regije, sprejetih ukrepov in poteku zaščite in reševanja, skrbi ReCO Novo mesto v sodelovanju s štabom CZ občine, ki z namenom širšega obveščanja, pripravlja občasne širše pisne informacije.

V primeru jedrske nesreče v tujini bo ReCO obvestil odgovorne osebe v občini. Obveščanje poteka na enak način kot ob jedrski nesreči v NEK.

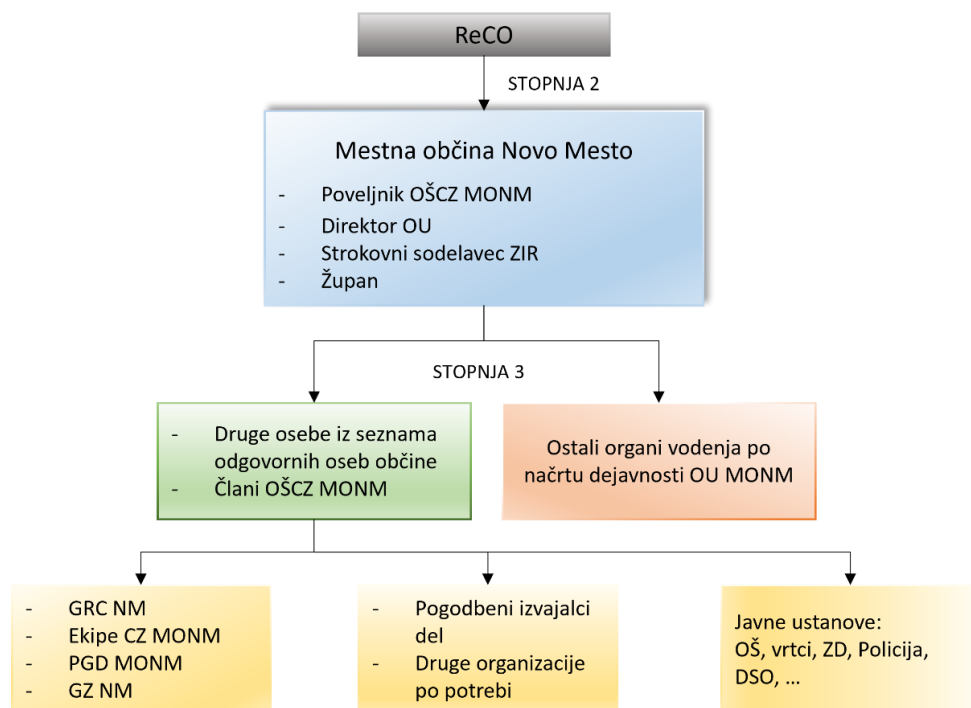
Javnost mora biti o nesreči, tudi tisti, ki ne bi zahtevala izvajanja zaščitnih ukrepov na območju Slovenije in s tem tudi na območju občine, pravočasno in objektivno obveščena.

P - 2(1)	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča v primeru nesreče
P-2/1(1)	Seznam oseb za izvajanje Načrta dejavnosti Občinske uprave MONM v primeru naravnih in drugih nesreč
P-4(1)	Pregled dolžnostnih sil za ZIR v MONM
P – 10(1)	Podatki o gasilskih enotah
P-9(1)	Pregled društev, klubov, organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog ZRP lokalnega pomena

2.3 Obveščanje v občini po prejemu obvestila iz ReCO Novo mesto

ReCO Novo mesto ob razglasitvi splošne nevarnosti v NEK oziroma ob jedrski nesreči v tujini, obvesti odgovorno osebo občine po prioritetenem seznamu oziroma prvo dosegljivo osebo po prioritetenem seznamu (poveljnik CZ občine, župan...).

Odgovorna oseba občine po prejemu obvestila takoj izvede medsebojno obveščanje vseh odgovornih oseb v občini. Obvestilo se posreduje po razpoložljivih sredstvih zvez (GSM, telefon,...).

Slika 2: Obveščanje pristojnih organov ob razglasitvi objektne in splošne nevarnosti (stopnja 2, 3)

Sporočilo mora vsebovati vsaj podatke o:

- stopnji nevarnosti (splošna nevarnost);
- možnem razvoju dogodkov;
- priporočljivih zaščitnih ukrepov.

P - 2(1)

Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča v primeru nesreče

2.4 Obveščanje splošne javnosti o jedrski ali radiološki nesreči

Javnost mora biti o jedrski ali radiološki nesreči obveščena pravočasno in objektivno.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki so po Zakonu o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 - ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAVMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US, 67/19 – odl. US in 82/21) dolžni na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

Obveščanje javnosti s strani župana, poveljnika OŠCZ Mestne občine Novo mesto ali drugega organa lokalne skupnosti pristojnega za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, v skladu s tretjim odstavkom 55. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, poteka preko ReCO Novo mesto ali neposredno.

Javnost ob razglasitvi različnih stopenj nevarnosti (1 – začetna nevarnost, 2 – objektna nevarnost, 3 – splošna nevarnost) o dogajanju in ukrepih ter ostalih obvestilih, ki morajo biti usklajena z Izpostavo URSZR Novo mesto oz. štabom Civilne zaščite dolenjske regije ali z drugimi državnimi organi, obvešča župan Mestne občine Novo mesto oziroma z njegove strani pooblaščen oseba ali organ in poveljnik OŠCZ ali s strani poveljnika pooblaščen oseba.

Sporočila za javnost si sledijo na vsake 3 ure, ob večjih spremembah pa na vsakih 30 minut

2.5 Obveščanje in alarmiranje prebivalcev Mestne občine Novo mesto

Do aktiviranja štaba CZ RS osnutke sporočil za javnost na državnem nivoju pripravlja URSJV, če je možno skupaj s povzročiteljem dogodka. Po aktiviranju štaba CZ RS pa sporočila za javnost na podlagi osnutkov URSJV v objavo posreduje štab CZ RS. Sporočila dobijo v vednost štab CZ za dolensko regijo in ReCO Novo mesto, ki jih po potrebi posreduje Štabom CZ občin in lokalnim medijem.

Za obveščanje prebivalcev Mestne občine Novo mesto je pristojen župan, poveljnik občinskega štaba občine oziroma njegovo namestnik ali druga pooblaščen oseba.

Obveščanje občanov Mestne občine Novo mesto mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti. Informacije ob jedrski ali radiološki nesreči bodo ogroženim prebivalcem Mestne občine Novo mesto posredovane preko osrednjih in lokalnih medijev (Radio Krka, Radio Aktual, Radio Sraka, TV Vaš kanal in ostali iz priloge P-5(1)) ter preko spletne strani in drugih družbenih kanalov Mestne občine Novo mesto.

Ob jedrski nesreči v NEK ali drugi radiološki nesreči v državi ali tujini se lahko po aktiviranju tega delnega načrta zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči v Mestni občini Novo mesto, v sklopu Službe za podporo in ob pomoči ostali zaposlenih v občinski upravi Mestne občine Novo mesto, organizira tudi informacijski center, kateri skrbi za dosledno obveščanje in informiranje prebivalcev.

Preko informacijskega centra prebivalci pridobivajo predvsem informacije o:

- posledicah nesreče;
- smeri gibanja radioaktivnega oblaka;
- trenutnem stanju v elektrarni (razvoj dogodkov);
- vplivih izrednega dogodka na prebivalstvo in okolje;
- sprejemu in namestitvi evakuiranih prebivalcev iz Posavja;
- ukrepi za omilitev nesreče;
- izvajanju osebne in vzajemne zaščite;
- sodelovanju pri izvajanju zaščitnih ukrepov;
- ostalih dogodkih in aktivnostih Civilne zaščite Mestne občine Novo mesto.

Potrebne podatke za sestavo informacij bosta občinam posredovala Štab CZ RS in Štab CZ za dolensko regijo.

P – 5(1)	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
-----------------	---

2.6 Obveščanje in alarmiranje ogroženih prebivalcev ob drugih jedrskih in radioloških nesrečah

Navodila ogroženim prebivalcem glede zaščitnih ukrepov so odvisna od nevarnosti. Predlog zaščitnih ukrepov pripravi URSJV, odredi pa poveljnik CZ RS.

Ob preteči nevarnosti izpusta radioaktivnih snovi, ki bi lahko ogrozili prebivalstvo, ReCO sproži alarmni znak za neposredno nevarnost po nalogu poveljnika CZ RS. Le-temu sledi navodilo o izvajanju zaščitnih ukrepov, ki bo v javnost posredovano preko osrednjih in lokalnih medijev.

Do izgradnje sistema javnega alarmiranja preko ReCO, se sirene prožijo ročno v gasilskih domovih Mestne občine Novo mesto.

P-33	Seznam lokacij siren in oseb s telefoni za vklop siren
D-12	Navodilo Zaščita pred sevanjem

3 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

3.1 Aktiviranje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč

Mestna občina Novo mesto je opredeljena kot občina, katera v premeru nesreče v NEK, sprejema evakuirane prebivalce iz Posavja.

ReCO Novo mesto s posredovanjem obvestila o razglašeni začetni, objektni ali splošni nevarnosti po seznamu odgovornih oseb obvesti prvo dosegljivo odgovorno osebo v občini.

Pripadnike Civilne zaščite, pogodbene izvajalce del in druge razpoložljive občinske sile za zaščito, reševanje in pomoč na predlog poveljnika CZ občine ali njegovega namestnika vpokliče OŠCZ ali Občinska uprava občine (SOU OD) .

Občinska uprava (SOU OD) ureja vse zadeve v zvezi z nadomestili plač in povračili stroškov, ki jih imajo pripadniki Civilne zaščite Mestne občine Novo mesto in druge občinske sile sistema ZRP (poklicne, dolžnostne in prostovoljne) pri izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči.

Poveljnik OŠCZ Mestne občine Novo mesto ali njegov namestnik lahko v soglasju z županom Mestne občine Novo mesto po potrebi zaprosita za pomoč sil ZRP iz sosednjih občin.

P-4(1)	Pregled dolžnostnih sil za ZIR v MONM
P-9(1)	Pregled društev, klubov, organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog ZRP lokalnega pomena

Poveljnik OŠCZ Mestne občine Novo mesto ali njegov namestnik lahko v soglasju z županom Mestne občine Novo mesto po potrebi zaprosita za pomoč državnih sil ZRP (državne in regijske enote ZRP, SV ali druge državne enote posebnega pomena, ki na prizadetem območju nudijo operativno in logistično podporo občinskim silam za ZRP). To storita tako, da podata predlog za pomoč poveljniku Civilne zaščite dolenske regije oziroma njegovemu namestniku, ta pa predlog posreduje poveljniku CZ RS ali njegovemu namestniku. Usklajevanje nalog ZRP na območju Mestne občine Novo mesto v tem primeru izvajata poveljnik Civilne zaščite Mestne občine Novo mesto ali njegov namestnik kot vodja občinske intervencije ter vodja državne enote.

3.2 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb ob jedrski nesreči v NEK

Aktiviranje pristojnih organov in služb v Mestni občini Novo mesto ob jedrski nesreči v NEK poteka glede na razglašeno stopnjo nevarnosti v NEK.

Stopnja 2

Aktivirajo se:

- poveljnik CZ občine;
- namestnik poveljnika CZ;
- štab CZ občine;
- organi vodenja po načrtu dejavnosti Občinske uprave Mestne občine Novo mesto.

Stopnja 3

Poleg aktiviranih v stopnji 2 se aktivirajo še:

- Gasilsko-reševalni center Novo mesto;
- operativni pripadniki prostovoljnih gasilskih društev Mestne občine Novo mesto;

- druge enote in službe Civilne zaščite Mestne občine Novo mesto po odločitvi poveljnika OŠCZ ali njegovega namestnika, odvisno od zahtevnosti priprav za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči;
- organizacije posebnega pomena in pogodbeni izvajalci nalog zaščite in reševanja ter druge organizacije;
- vse preostale občinske enote in službe Civilne zaščite Mestne občine Novo mesto;
- vsi preostali pripadniki PGD.

Na podlagi presoje situacije lahko poveljnik Civilne zaščite Mestne občine Novo mesto aktivira tudi druge sile za ZRP iz svoje pristojnosti ter odredi stanje pripravljenosti določenih sil za ZRP.

Poveljnik Civilne zaščite Mestne občine Novo mesto ali njegov namestnik sta v rednem stiku s poveljnikom Civilne zaščite Dolenjske ali njegovim namestnikom z namenom medsebojnega obveščanja, usklajevanja in drugih potrebnih aktivnosti.

P - 2(1)	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča v primeru nesreče
P-2/1(1)	Seznam oseb za izvajanje Načrta dejavnosti Občinske uprave MONM v primeru naravnih in drugih nesreč
P-4(1)	Pregled dolžnostnih sil za ZIR v MONM
P – 10(1)	Podatki o gasilskih enotah
P-9(1)	Pregled društev, klubov, organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog ZRP lokalnega pomena
P - 16/1	Navodilo za uporabo radijskih zvez
P – 17/02(1)	Evidenčni list vzdrževanja načrta

3.3 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb ob drugih jedrskih ali radioloških nesrečah

Ob radiološki ali jedrski nesreči v Sloveniji ali v tujini se po posvetu Poveljnika dolenjske regije ter občinskega poveljnika CZ Mestne občine Novo mesto aktivirajo potrebne sile ZRP. Potrebne sile se aktivirajo glede na pričakovane posledice nesreče, predvidene ukrepe ali naloge ZRP, ki zadevajo območje Mestne občine Novo mesto.

4 UPRAVLJANJE IN VODENJE

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Po tem zakonu se varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizira in izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni.

Posamezni državni organi s pristojnostmi na območju občine imajo ob jedrski ali radiološki nesreči naloge, določene v nadaljevanju, ki jih razdelajo v svojih načrtih dejavnosti. Le-ti morajo biti usklajeni s pristojnimi organi občine.

4.1 Organi in njihove naloge

4.1.1 Občinski organi

Župan

- upravlja in vodi zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic;
- odloča o uporabi sredstev občinskega proračuna za pokrivanje stroškov zaščitnih in reševalnih akcij občinskih sil ZRP;
- s pomočjo občinske uprave oziroma pooblaščen osebe vodi in organizira obveščanje javnosti ter skrbi za delovanje informacijskega centra;
- opravlja druge naloge s svoje pristojnosti.

Poveljnik CZ občine

- usmerja dejavnost zaščite, reševanja in pomoči;
- predlaga in odreja zaščitne ukrepe;
- odloča o aktiviranju sil za ZRP;
- vodi občinske sile za ZRP;
- določa vodjo intervencije;
- zahteva pomoč;
- nadzoruje izvajanje nalog - spremlja stanje na terenu;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Občinska uprava MO Novo mesto in Skupna občinska uprava občin Dolenjske

- opravlja upravne in strokovne naloge ZRP iz svoje pristojnosti;
- zagotavlja pogoje za delo poveljnika CZ občine in štaba CZ občine;
- zagotavlja administrativno in drugo podporo pri delovanju občinskih sil za ZRP;
- pomaga pri vodenju ZRP ter pri odpravljanju posledic;
- zbira, obdeluje in posreduje podatke o nesrečah in drugih dogodkih v ReCO Novo mesto;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D-1(1)	Načrt dejavnosti MONM ob naravnih in drugih nesrečah
---------------	--

4.1.2 Državni in drugi organi v občini:

JGS MO NM (poklicne in prostovoljne gasilske enote)

- vključujejo se v skupne akcije ZRP na podlagi odločitve poveljnika OŠCZ MONM oz. njegovega namestnika in
- izvajajo naloge iz svoje pristojnosti.

Policijska uprava Novo mesto

- varuje življenje, osebno varnost in premoženje ljudi;
- ureja promet v skladu z določenim prometnim režimom;
- vzdržuje javni red;
- v skladu z nastalimi razmerami preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške;
- sodeluje pri izvajanju humanitarnih, oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalog;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti v skladu z zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev.

Zdravstveni dom (ZD) Novo mesto in Splošna bolnišnica (SB) Novo mesto

- organizirata in izvajata medicinsko oskrbo na terenu in v zdravstvenih ustanovah;
- izvaja naloge zdravstvene dejavnosti na primarni (ZD NM) in sekundarni (SB NM) ravni;
- zagotavlja neprekinjeno zdravstveno pomoč;
- sodeluje pri prevozu obolelih;
- koordinira sile in sredstva zdravstva in posreduje pri zagotavljanju pomoči iz drugih regij ter
- izvaja druge ukrepe in naloge iz svoje pristojnosti.

CSD Dolenjska in Bela Krajina, enota Novo mesto

- izvaja pomoč pri nastanitvah in osnovni oskrbi ranljivih skupin prebivalstva;
- ocenjuje, organizira in zagotavlja pomoč ogroženim skupinam prebivalcev;
- izplačuje denarne prejemke in pomoč upravičencem;
- izvaja psihosocialno pomoč;
- sodeluje z drugimi državnimi organi in usklajuje naloge in ukrepe, ki se izvajajo ter
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Veterinarske organizacije s koncesijo

- spremlja stanje na terenu;
- izvaja odredene zdravstvene in zaščitne ukrepe ter naloge ZRP;
- izvaja ukrepe za ugotavljanje, preprečevanje širjenja bolezni živali in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Šole in vrtci

- poskrbijo za takojšnje izvajanje odrejenih zaščitnih ukrepov v vzgojno varstvenih in izobraževalnih ustanovah;
- uveljavijo navodila za nadaljevanje vzgojno-izobraževalnega dela in drugih aktivnosti na področju otroškega varstva, osnovnega šolstva in izobraževanja;
- sodelujejo pri oskrbi šol z najnujnejšimi šolskimi potrebščinami;
- opravljajo druge naloge iz svoje pristojnosti v skladu z zakonom.

4.1.3 Nevladne in druge organizacije

Območna organizacija Rdečega križa, Župnijska Karitas Novo mesto, Zveza tabornikov Slovenije, Združenje slovenskih katoliških skavtov in skavtinj in drugi, ki so vključeni v sistem zaščite, reševanja in pomoči ob jedrski nesreči, izvajajo naloge iz svoje pristojnosti.

4.2 Operativno vodenje

Dejavnosti zaščite in reševanja na območju občine ob jedrski nesreči operativno vodi poveljnik Civilne zaščite občine s pomočjo občinskega štaba. Poveljnik občinskega štaba CZ določi vodjo intervencije za vodenje posameznih intervencij za zaščito in reševanje.

Štab CZ občine ob nesreči organizira svoje delo na vnaprej določeni lokaciji (opredeljeno v prilogi P-12/1(1)).

Posledice nesreče je treba čimprej ustrezno dokumentirati. Prav tako je potrebno dokumentirati tudi vse odločitve poveljnika Civilne zaštite občine in drugih organov. Za te naloge je odgovorna občinska strokovna služba, poveljnik in služba za podporo.

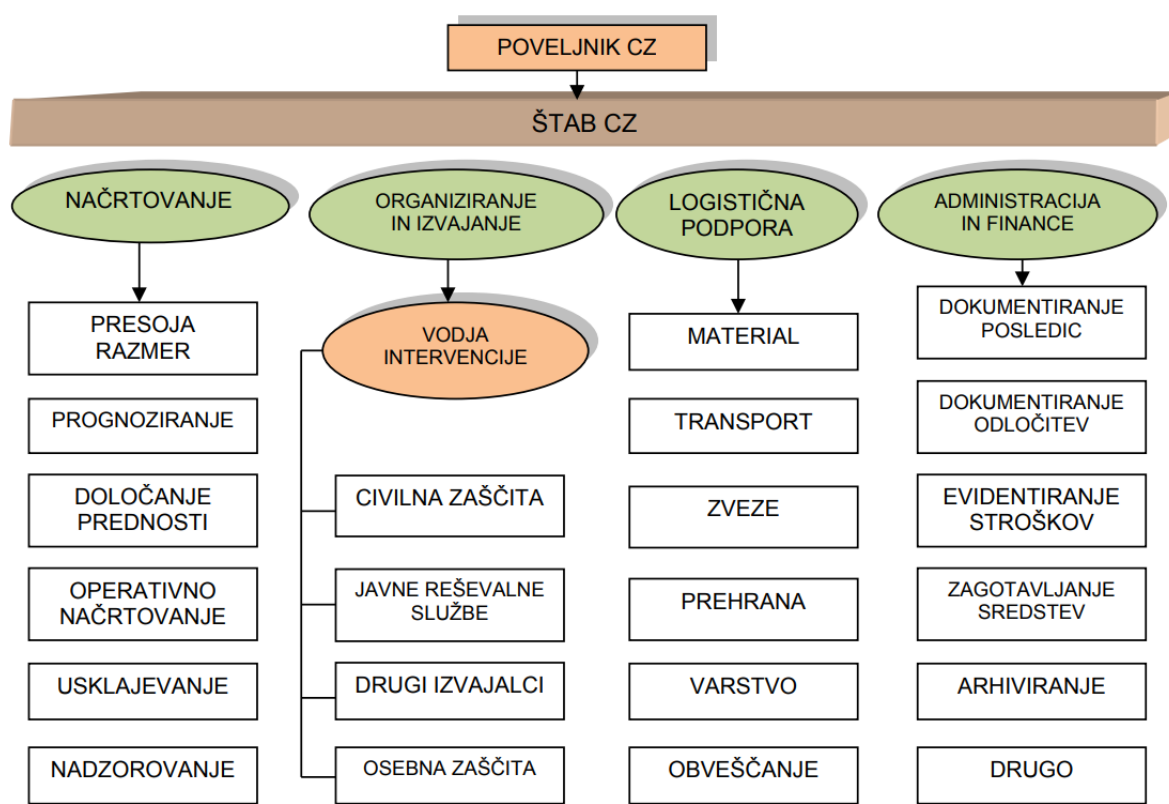
P-12/1(1)	Predvidene lokacije za operativno delovanje ekip in enot občinske CZ
------------------	--

4.2.1 Operativno vodenje ob jedrski nesreči v NEK

Operativno vodenje na občinski ravni se prične ob objektni nevarnosti (stopnja 2). Izvaja ga poveljnik občinskega štaba CZ Mestne občine Novo mesto.

Poveljnik CZ Mestne občine Novo mesto ob objektni in splošni nevarnosti:

- vodi in usklajuje delovanje občinskih sil za ZRP na območju občine;
- zagotavlja logistično podporo občinskim silam za ZRP;
- skrbi za izvajanje zaščitnih ukrepov na območju občine;
- usklajuje delovanje sil za ZRP občine s poveljnikom CZ za dolensko regijo;
- v sodelovanju s policijo in javnimi gospodarskimi službami izvaja aktivnosti pri postavljanju cestnih zapor in prometne signalizacije na občinskih cestah;
- izvaja druge aktivnosti na območju občine.

Slika 3: Pregled temeljnih nalog poveljnika in štaba CZ

4.2.2 Operativno vodenje ob drugih jedrskih ali radioloških nesrečah

Ob drugi jedrski ali radiološki nesreči, ki zahteva takojšnje ukrepanje, intervencijo vodi poveljnik gasilske enote širšega pomena, ki je pristojna za izvajanje nalog ZRP povezanih z jedrsko ali radiološko nesrečo.

Če je potrebna aktivacija občinskega načrta, vodenje prevzame poveljnik CZ Mestne občine Novo mesto v sodelovanju s poveljnikom CZ za dolnjsko regijo in poveljnikom CZ RS v sodelovanju z URSJV.

4.3 Organizacija zvez

Pri neposrednem vodenju akcij ZRP ob jedrski nesreči se uporablja sistem zvez zaščite in reševanja (ZARE) v katerem je podsistem radijskih zvez in podsistem osebne klica. Komunikacijsko središče tega sistema je v ReCO Novo mesto, preko katerega se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme.

Za operativne zveze v okviru enot in služb, ki izvajajo ZRP ob jedrski nesreči se uporablja simpleksni (SI) kanal radijskih zvez ZARE, ki ga določi ReCO Novo mesto.

Radijske zveze sistema zvez ZARE se uporablja v skladu z navodilom za uporabo radijskih zvez ZARE. Pri prenosu podatkov in komuniciranju se načeloma uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih.

Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka po:

- telefaksu;
- radijskih zvezah (ZARE);
- javne telefonske zveze (analogne ali digitalne);
- brezžični telefoni (GSM);
- internetu.

P – 16	Radijski imenik sistema zvez ZARE in ZARE+
P - 16/1	Navodilo za uporabo radijskih zvez

Tabela 1: Seznam repetitorjev na področju dolnjske regije

Lokacija repetitorja	Alfanumerična oznaka	Numerična oznaka	Vrsta oddaje
Trdinov vrh	23 - REG NM	23	SD
Mirna gora	24 - REG NM	24	SD
Vrhtrebnje	25 - REG NM	25	SD

REPETITORJI SISTEMA RADIJSKIH ZVEZ ZA-RE

Slika 4: Repetitorske postaje sistema ZARE

4.3.1 Podsystem osebne klica

V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi podsystem osebne klica (pozivniki oziroma »pagerji«). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebne klica. Sporočila pošilja ReCO Novo mesto. Če bi bilo nujno, bi bilo mogoče namestiti tudi mobilni digitalni repetitor.

P – 16	Radijski imenik sistema zvez ZARE in ZARE+
P - 16/1	Navodilo za uporabo radijskih zvez

5 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE REŠEVANJA IN POMOČI

5.1 Zaščitni ukrepi

Zaščitni ukrepi so ukrepi preprečevanja ali zmanjšanja izpostavljenosti posameznikov virom sevanja. Osnova za določitev zaščitnih ukrepov ob jedrski ali radiološki nesreči so intervencijski nivoji.

Posamezne zaščitne ukrepe na državni ravni predlaga URSJV, odredi pa jih poveljnik CZ RS. Zaščitne ukrepe lahko predlaga poveljniku CZ RS tudi povzročitelj. V primeru izrednega dogodka v NEK, mora NEK predlagati takojšnje zaščitne ukrepe, ki jih usklajuje z URSJV.

5.1.1 Vrste zaščitnih ukrepov

Glede na hitrost ukrepanja se zaščitne ukrepe deli na takojšnje, prehrambne in dolgoročne.

5.1.1.1 Takojšnji zaščitni ukrepi

Namen takojšnjih zaščitnih ukrepov je preprečiti deterministične učinke sevanja, zato jih je treba izvesti čim prej po začetku jedrske ali radiološke nesreče.

Ob jedrski nesreči v NEK in ob radioloških nesrečah se na območju dolenske regije najprej načrtuje uvedbo naslednjih ukrepov:

- zaklanjanje,
- zaužitje tablet kalijevega jodida,
- evakuacija,
- sprejem in oskrba evakuiranih prebivalcev

za ostale dogodke pa naslednje:

- omejitev sevanja in kontaminacije (zavarovanje območja),
- uporaba osebnih zaščitnih sredstev,
- oskrba poškodovanih in obsevanih oseb,

ter za obe vrsti dogodkov:

- nadzor območja,
- dekontaminacija ljudi in opreme.

Na območju Mestne občine Novo mesto se ne izvajajo vsi takojšnji zaščitni ukrepi – ukrepi so povezani s stopnjo nevarnosti.

5.1.1.1.1 *Zaklanjanje*

Zaklanjanje je zadrževanje ljudi in živali v zaprtih prostorih ob izrednem dogodku, da se izognejo dozam zaradi zunanje obsevanosti in vnosa. Zaprti prostor je lahko zaklonišče in tudi običajna zgradba z zaprtimi okni in izklopljeno ventilacijo. Zaklanjanje traja do 24 ur.

Na območju občine ni dovolj obstoječih zaklonišč za vse prebivalce zato se izvaja zaklanjanje v okviru osebne in vzajemne zaščite v obstoječih objektih s hermatizacijo odprtín. Prebivalci se seznani z napotki za zaklanjanje in potrebnimi priročnimi sredstvi in načini hermatizacije prostorov.

Na območju Dolenjske bi se ta ukrep izvajal le v primerih, ko bi meritve oziroma razmere v okolju pokazale, da je potrebno izvesti ta ukrep. Ukrep se razglasi preko sredstev javnega obveščanja.

P-20(1)	Pregled zaklonišč
P-31(1)	Pregled zaklonilnikov
D-14	Navodilo za pripravo in usposobitev zaklonišča
D-8	Navodilo Zaloge hrane in posebne razmere

5.1.1.1.2 Zaužitje tablet kalijevega jodida

Zaužitje tablet kalijevega jodida oziroma jodna profilaksa je zaužitje stabilnega joda pred nastankom jedrske ali radiološke nesreče ali tik ob njenem nastanku z namenom zaščititi ščitnico pred obsevanjem zaradi kopičenja radioaktivnega joda.

Za vse prebivalce RS, ki se nahajajo izven 10 km pasu, se tablete kalijevega jodida hranijo v bolnišnicah in drugih zdravstvenih organizacijah in se razdelijo glede na potrebo izvajanja jodne profilakse. Za prebivalce Mestne občine Novo mesto se tablete hranijo v Splošni bolnišnici Novo mesto.

Ob uvedbi ukrepa delitve tablet kalijevega jodida poveljnik CZ občine poskrbi, da so prebivalci občine pravočasno seznanjeni z uveljavitvijo ukrepa. Prebivalce se o delitvi tablet obvesti na krajevno običajen način (KS, gasilci, spletna stran občine, radijska postaja Radio Krka itd.) ter seznani s kratkimi napotki kje se tablete dobijo in namen njihove uporabe.

Razdelitev tablet kalijevega jodida je podrobneje določena v Občinskem načrtu delitve tablet kalijevega jodida Mestne občine Novo mesto.

P – 5(1)	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
D-15	Pravilnik o uporabi tablet kalijevega jodida ob jedrski ali radiološki nesreči
D-12	Občinski načrt prevzema in razdelitve tablet kalijevega jodida

5.1.1.1.3 Evakuacija

Evakuacija je organiziran umik ljudi iz ogroženega območja. Na območjih, kjer je evakuacija odredjena, se morajo prebivalci preseliti v določen kraj v času in na način, kot je to določeno v načrtih zaščite in reševanja.

V primeru jedrske nesreče v NEK se evakuacija prebivalcev odredi pred izpustom radioaktivnih snovi v ozračje ali po prehodu radioaktivnega oblaka, če ni bilo časa za evakuacijo in je bilo predhodno odredjeno zaklanjanje. Enako se ukrepa ob radiološki nesreči z izpustom radioaktivnih snovi v zrak oz. na podlagi meritev na terenu, če gre za kontaminacijo tal (npr. izlitje radioaktivne tekočine).

Za Mestno občino Novo mesto evakuacija v primeru nesreče v NEK ni predvidena, predvideva pa se sprejem evakuiranih prebivalcev iz območja Posavja.

5.1.1.1.4 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev obsega nudenje zatočišč in nujne oskrbe (zdravstvene, oskrbo s pitno vodo, hrano, obleko ter drugimi življenjsko pomembnimi sredstvi, z električno energijo, psihološko pomoč ter obveščanje in izobraževanje šoloobveznih otrok ter tudi zagotavljanje nujnih prometnih povezav in delovanja komunalne infrastrukture) prebivalcem, ki so se zaradi ogroženosti območja, kjer prebivajo, umaknili iz svojih prebivališč.

Evakuirani prebivalci prejmejo navodila gledečasne nastanitve in oskrbe na evakuacijskih sprejemališčih.

Stroške nastanitve, nujne oskrbe in izobraževanja krije država.

Pri izvedbi ukrepa sodelujejo enote CZ (npr. nastanitveni centri) in druge sile ZRP, pristojne javne službe in ustanove s področja oskrbe z vodo, hrano, elektriko, komunalne storitve, zdravstva in izobraževanja, socialne službe in nevladne organizacije.

D-16	Načrt sprejema in namestitvev evak. prebiv. iz Posavja ob jedrski nesreči
------	---

5.1.1.1.5 Uporaba osebnih zaščitnih sredstev

Za zaščito pred vdihavanjem kontaminiranih prašnih delcev v zraku uporabljamo različno respiratorno zaščito. Za zaščito pred kontaminacijo kože in oblačil uporabljamo gumijaste rokavice in ogrinjala.

D-17	Navodilo Zaščita pred sevanjem
------	--------------------------------

5.1.1.1.6 Oskrba poškodovanih in obsevanih oseb

Vsem poškodovanim v nesreči se zagotovi nujna medicinska pomoč.

Specialistično oskrbo poškodovanim in obolelim, ki niso kontaminirani in ne kažejo znakov akutne obolevosti (npr. bruhanje), zagotovijo splošne bolnišnice – na območju Mestne občine Novo mesto je to Splošna bolnišnica Novo mesto.

Kontaminiranim osebam in osebam z znaki akutne obsevanosti zagotovi oskrbo Univerzitetni klinični center Ljubljana (UKC), Klinika za nuklearno medicino.

V primeru hude akutne obsevanosti se lahko zaprosi tudi za mednarodno pomoč.

5.1.1.1.7 Dekontaminacija ljudi, živali in opreme

Za zmanjšanje nevarnih učinkov sevanja in za zmanjšanje širjenja kontaminacije je potrebno ljudi, živali in opremo preveriti in po potrebi dekontaminirati. Preverjanje kontaminacije in dekontaminacija se praviloma izvaja na dekontaminacijskih postajah, ki se organizirajo izven območja zaščitnih ukrepov na nadzornih točkah.

Dekontaminacijo ljudi, živali in javnih površin izvajajo gasilske enote širšega pomena, ki so z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč določene za izvajanje množične dekontaminacije, po potrebi pa tudi SV.

P-34	Pregled dekontaminacijskih postaj
------	-----------------------------------

5.1.1.2 Prehrambni zaščitni ukrepi

S prehrambnimi zaščitnimi ukrepi se zmanjša tveganje za stohastične učinke sevanja zaradi vnosa kontaminiranih živil in pitne vode v telo.

Prehrambni intervencijski ukrepi trajajo od nekaj dni do nekaj tednov za kratkožive izotope, za dolgožive izotope pa tudi več desetletij.

Prehrambni zaščitni ukrepi so:

- prepoved uporabe kontaminirane hrane in krme,
- prepoved uporabe (pitne) vode in prepoved ali omejitev uživanja določenih živil, predvsem poljščin, sadja in zelenjave ter mleka in mlečnih izdelkov
- zaščita živali in krme (zadrževanje živali v hlevih, prepoved paše in krmljenja živali s svežo krmo),
- omejitev nabiranja in uporabe poljskih pridelkov in gozdnih sadežev,
- omejitev paše,
- omejitev oziroma prepoved uporabe mesa uplenjene divjadi,
- zaščita virov pitne vode in
- zagotavljanje nadomestne neoporečne hrane, vode in krme.

Prehrambne zaščitne ukrepe izvajajo prebivalci (tudi kot imetniki živali) v okviru osebne in vzajemne zaščite, pristojne javne službe in ustanove s področja oskrbe z vodo, zdravstva in izobraževanja, nosilci živilskih dejavnosti ter nosilci dejavnosti poslovanja s krmo.

5.1.1.3 Dolgoročni zaščitni ukrepi

Z dolgoročnimi zaščitnimi ukrepi se zmanjša tveganje za stohastične učinke sevanja in trajajo od nekaj tednov do nekaj mesecev, lahko pa tudi več stoletij za zelo dolgožive izotope, pri čemer je treba upoštevati ekonomske in socialne posledice teh ukrepov.

Dolgoročni zaščitni ukrepi so:

- začasna preselitev prebivalstva,
- trajna preselitev prebivalstva in
- dekontaminacija okolja.

Dolgoročne zaščitne ukrepe se izvaja v okviru sanacije po prenehanju izrednega dogodka v okviru rednega dela pristojnih organov in služb.

5.1.2 Radiološka zaščita intervencijskega in drugega osebja

Policija, gasilci in ekipe nujne medicinske pomoči so intervencijsko osebje, ki praviloma prvo prispe na kraj izrednega dogodka, razen v jedrskih in sevalnih objektih, kjer najprej ukrepa zaposleno osebje.

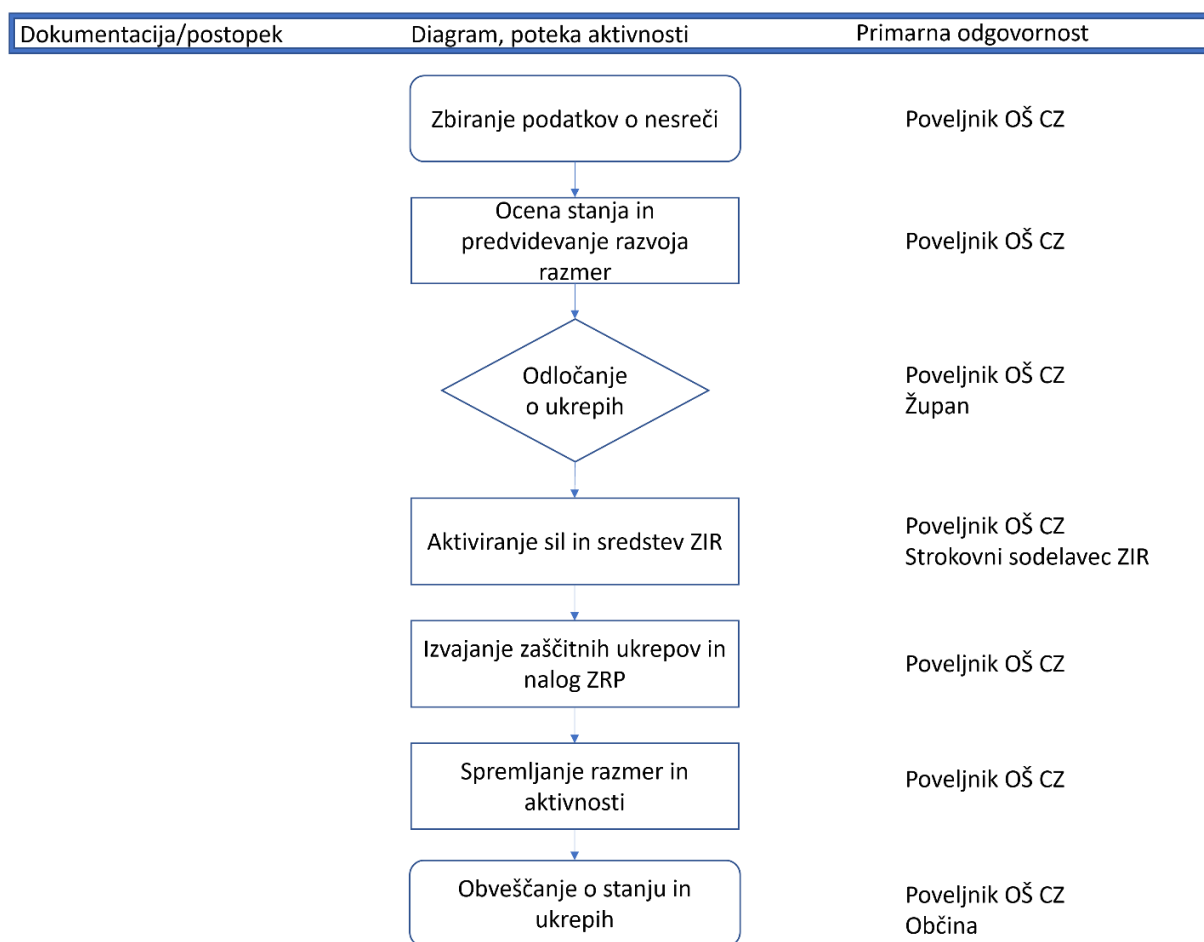
Intervencijsko in tudi drugo osebje (vsi izvajalci zaščitnih ukrepov in nalog ZIR) mora biti opremljeno z ustreznimi osebnimi zaščitnimi sredstvi in sredstvi za dozimetrično kontrolo. Za osebno zaščitno opremo osebja so odgovorni ustanovitelji. Opremljanje iz drugih virov je možno le izjemoma.

Dozne obremenitve posameznikov ne smejo preseči vrednosti doznih omejitev za profesionalne delavce z viri ionizirajočega sevanja, razen če bi s tem obvarovali življenje in zdravje večjega števila ljudi ali preprečili razvoj dogodkov s katastrofalnimi posledicami.

Preseganje doznih omejitev posameznikom lahko izjemoma odobri le poveljnik CZ RS ob soglasju specialista zdravnika medicine dela, če:

- je oseba zdrava,
- se oseba prostovoljno odloči za izvedbo naloge,
- je izurjena za izvedbo naloge,
- je seznanjena s tveganjem in
- je izvedba določene naloge pogoj za reševanje ali zaščito večjega števila oseb, ki so neposredno ogrožene.

5.1.3 Izvajanje zaščitnih ukrepov ob izrednem dogodku v NEK

Slika 5: Diagram poteka aktivnosti ob jedrski nesreči v NEK

5.1.3.1 Območje splošne pripravljenosti

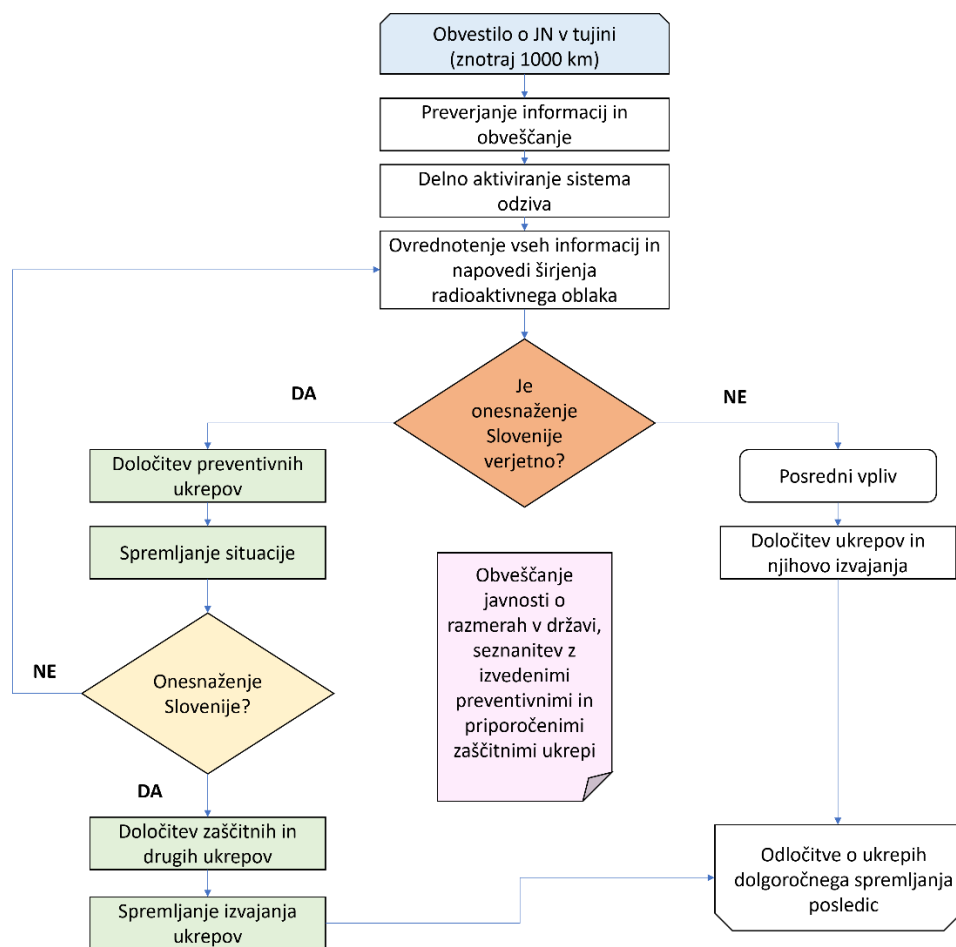
Zaščitni ukrepi na območju splošne pripravljenosti se izvajajo na podlagi rezultatov modelov in meritev radioaktivnosti, ki ga izvajajo pristojne ustanove za redni nadzor radioaktivnosti, državne enot za RKB izvidovanje in ELME.

5.1.4 Zaščitni ukrepi ob jedrski nesreči v tujini

Ob jedrski nesreči v tujini se poleg ukrepov predvidenih za območje ODU (dolgoročni, prehrambni in takojšnji ukrepi) izvajajo:

- poostren in povečan nadzor okolja, hrane, prednost imajo območja, kjer je deževalo,
- priprava sistema vzorčenja hrane in krme,
- prepoved uvoza iz teh držav,
- priporočila glede potovanj v prizadete države,
- poostren nadzor radioaktivnosti na mejnih prehodih in
- poostren nadzor uvožene hrane in krme.

Ob jedrski nesreči širše razsežnosti v elektrarni, ki je znotraj 500-kilometerskega območja okrog RS in ob neugodnih vremenskih razmerah, so možni tudi takojšnji zaščitni ukrepi (npr. zaužitje tablet kalijevega jodida in prehrambni ukrepi).

Slika 6: Diagram poteka dejavnosti ob jedrski nesreči v tujini

5.1.5 Izvajanje zaščitnih ukrepov ob drugih jedrskih in radioloških nesrečah

V primeru drugih jedrskih ali radioloških nesrečah za takojšnje zaščitne ukrepe na lokaciji poskrbijo upravljavci objektov oziroma imetniki radioaktivnih virov, v nasprotnem primeru pa je potrebna takojšnja intervencija:

- zavarovanje območja izvede policija ali poklicni gasilci oziroma prvi, ki prispe na kraj dogodka,
- pri intervenciji sodelujejo pristojne javne službe in pooblašene organizacije (npr. ELME, ZVD).

Za druge jedrske ali radiološke nesreče se odredijo ustrezni zaščitni ukrepi glede na vrsto dogodka, okoliščine in možen razvoj dogodka.

5.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

5.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

Prva pomoč obsega:

- dajanje prve pomoči poškodovanim in obolelim,
- pomoč pri dekontaminaciji poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri prevozu lažje poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri negi poškodovanih in obolelih in
- sodelovanje pri izvajanju higiensko – epidemioloških ukrepov.

Prvo pomoč ob jedrski nesreči v NEK (ob sprejemu evakuiranih prebivalcev iz Posavja) izvajajo občinske ekipe prve pomoči, ekipe nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Novo mesto in ekipe prve pomoči Rdečega križa, izpostava Novo mesto (OZRK NM).

Nujna medicinska pomoč:

V občini bi se ukrep nujne medicinske pomoči izvajal kot pomoč pri nujenju prostih zdravstvenih kapacitet poškodovanim in ogroženim prebivalcem iz območja občine (znaki sevalne bolezni) ter v primeru poškodb reševalcev in drugih oseb, ki bi sodelovale pri izvajanju ukrepov zaščite, reševanja in pomoči.

Manjše poškodbe, do katerih bi prišlo pri izvajanju ukrepov zaščite in reševanja, bi prebivalci oskrbeli v okviru osebne in vzajemne zaščite ter občinskih ekip prve pomoči, zdravstveno pomoč pa jim zagotavlja medicinsko osebje na terenu ali v SB Novo mesto. Zdravstvene ustanove z območja občine ter CSD Novo mesto zagotavljajo tudi psihološko pomoč prebivalstvu, v primeru potrebe po psihološki podpori pa se za pomoč zaprosi duhovnike, ki delujejo na območju Mestne občine Novo mesto.

V primeru, da bi se število poškodovanih oseb zelo povečalo, se aktivirajo ekipe prve pomoči RK Slovenije – Izpostave Novo mesto, zdravstvene ustanove pa začnejo delovati v skladu z navodilom Ministrstva za zdravje ob naravnih in drugih nesrečah.

P-4(1)	Pregled dolžnostnih sil za ZIR v MONM
P – 6(1)	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj, reševalnih postaj, splošnih in specialističnih bolnišnic, domov starejših občanov, CSD

5.2.2 Prva veterinarska pomoč

Izvajalci veterinarskih dejavnosti so dolžni živalim nuditi nujno veterinarsko pomoč.

Prva veterinarska pomoč ob jedrski ali radiološki nesreči obsega:

- izvajanje ukrepov za zaščito živali, živil živalskega izvora, krmil in napajališč pred ionizirajočim sevanjem;
- izvajanje ukrepov za zaščito živali ob nevarnosti množičnega pojava ali množičnem pojavu živalskih bolezni,
- sodelovanje pri izvajanju dekontaminacije živine in
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel.

Ukrepi za zaščito živali lahko zajemajo tudi preventivno evakuacijo živali, ki so posebno dragocene s stališča biološke reprodukcije, zaklanjanje živali, krmljenje živali z neoporečno hrano, napajanje z neoporečno vodo ter zaščita krme.

P-7(1)	Pregled veterinarskih organizacij in zavetišč
---------------	---

5.2.3 Gašenje in reševanje ob požarih

Ob nesreči v NEK ali drugi jedrski ali radiološki nesreči se na območju Mestne občine Novo mesto ne pričakuje, da bi prišlo do požara, ki bi bil neposredno povezan s samo nesrečo. Enote JGS Mestne občine Novo mesto, tako poleg opravljanja osnovnih nalog JGS, v primeru jedrske ali radiološke nesreče sodelujejo pri izvajanju drugih nalog zaščite in reševanja, še posebej pri prevozu pitne vode, pomoči v cestnem prometu in dekontaminaciji.

P-10(1)	Podatki o gasilskih enotah
----------------	----------------------------

5.2.4 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Med jedrsko ali radiološko nesrečo je potrebno zagotoviti neoporečno (nekontaminirano) vodo in hrano ter osnovne bivalne pogoje, npr. ustrezno nastanitev v primeru evakuacije oziroma sprejema evakuiranih prebivalcev, hrano v primeru prehrambnih ukrepov, ipd.

5.3 Preklic izvajanja zaščitnih ukrepov in razglasitev prenehanja nevarnosti

Zaščitne ukrepe se prekliče glede na preseganje intervencijskih nivojev in glede na razvoj dogodka. Predlog preklica posameznih zaščitnih ukrepov poda URSJV, odredi pa poveljnik CZ RS.

Poveljnik CZ RS glede na razvoj izrednega dogodka in stanje v okolju razglasi prenehanje nevarnosti.

6 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsegata vse ukrepe, ki jih prebivalci začnejo izvajati takoj, ko so obveščeni o zaščitnih ukrepih ob jedrski nesreči ali radiološki nesreči.

Uporaba priročnih in standardnih sredstev za osebno zaščito, dosledno spoštovanje navodil, ki jih po medijih sporočajo strokovni organi, lahko učinkovito zmanjšata posledice nesreče.

Da bi lahko prebivalci učinkovito izvajali ukrepe za zaščito svojega zdravja in življenja, morajo biti temeljito seznanjeni z učinki sevanja, njegovih nevarnostih, stopnji nevarnosti, kakor tudi o vseh možnih in potrebnih zaščitnih ukrepih. Prebivalcem morajo biti vnaprej dana vsa potrebna navodila glede načina obveščanja ob nesreči, o vrsti in stopnjah nevarnosti, kot tudi o potrebnih zaščitnih ukrepih in njihovem izvajanju.

V osebno in vzajemno zaščito ob jedrski ali radiološki nesreči spadajo:

- uporaba sredstev za osebno zaščito pred radioaktivnim onesnaženjem,
- zadrževanje v zaprtih prostorih (zaklanjanje),
- zaužitje tablet kalijevega jodida,
- evakuacija,
- osebna dekontaminacija,
- omejitev uporabe živil (uporaba izdelkov, ki so v zaprtih omarah, shrambah, hladilnikih) in
- omejitev na pitje vode in pijač, ki niso bile onesnažene (ustekleničene pijače).

D-18	Navodilo za dajanje prve pomoči
D-19	Navodilo kako zagotoviti zdravo pitno vodo
D-17	Navodilo Zaščita pred sevanjem
D-20	Navodilo Zaloge hrane in posebne razmere
D-21	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
D-22	Navodilo za psihološko pomoč

7 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

7.1 Pomen pojmov

evakuacija	začasen in organiziran umik ljudi ob izrednem dogodku z določenega območja, da se izognejo dozam, ki presegajo intervencijske nivoje
jodna profilaksa	zaužitje neradioaktivnega joda (tablete kalijevega jodida) pred ali takoj ob nastanku izrednega dogodka, da se zaščiti ščitnica pred obsevanjem zaradi kopičenja radioaktivnih izotopov joda v njej
stohastični učinki	statistično ugotovljive okvare zaradi spremenjenih lastnosti obsevanih celic, ki se lahko razmnožujejo. Stohastični učinki, kot so nastanek malignih rakov ali dednih posledic v genih, niso odvisni od doze in zanje prag nastanka ne obstaja, vendar je njihov nastanek verjetnejši pri višji dozi
nadzorna točka	nadzorna točka je mesto nadzora vstopa oziroma izstopa iz območja izvajanja zaščitnih ukrepov in mesto preverjanja kontaminacije ljudi in opreme ter izvajanje dekontaminacije
nesreča	dogodek ali vrsta dogodkov, ki jih povzročijo nenadzorovane naravne in druge sile in prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva
območje načrtovanja	skupno ime za območja v določeni oddaljenosti od lokacije nesreče, na katerih se predvidi izvajanje oziroma načrtuje izvajanje zaščitnih ukrepov
obsevanost	izraz, ki se uporablja v varstvu pred ionizirajočimi sevanji za izpostavljenost sevanju (predvsem ljudi) v določenem časovnem obdobju
Operativni intervencijski nivo	vrednost intervencijskega nivoja, ki se izraža z neposredno merljivo veličino, kot je hitrost doze zunanjega sevanja, površinska
kontaminacija	kontaminacija ali koncentracija radioaktivnih snovi v zraku, pitni vodi, živilu ali krmi. Operativni intervencijski nivoji se uporabljajo v začetni fazi izrednega dogodka za hitro odločanje o intervencijskih ukrepih onesnaženje predmetov, površin ali oseb z radioaktivnimi snovmi
zaklanjanje	zadrževanje ljudi v zaprtih prostorih ob izrednem dogodku, da se izognejo dozam zaradi zunanje obsevanosti in vnosa; zaprti prostor je lahko zaklonišče in tudi običajna zgradba z zaprtimi okni in izklopljeno ventilacijo

7.2 Razlaga okrajšav

CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
GRC	Gasilsko – reševalni center
JN	Jedrska nesreča
NEK	Nuklearna elektrarna Krško
ODU	Območje načrtovanja dolgoročnih zaščitnih ukrepov
OŠCZ	Občinski štab civilne zaščite
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
ReCO	Regijski center za obveščanje
RK	Rdeči križ
OZRK	Območno združenje Rdečega križa
SOU OD	Skupna občinska uprava občin Dolenjske
RKB	radiacijsko-kemično-biološko

RS	Republika Slovenija
SV	Slovenska vojska
URSJV	Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZARE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZIR	Zaščita in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč.

8 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

8.1 Priloge

označba priloge:	VSEBINA PRILOGE
P - 2(1)	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča v primeru nesreče
P - 2/1(1)	Seznam oseb za izvajanje Načrta dejavnosti Občinske uprave MONM v primeru naravnih in drugih nesreč
P - 4(1)	Pregled dolžnostnih sil za ZIR v MONM
P - 5(1)	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P - 6(1)	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj, reševalnih postaj, splošnih in specialističnih bolnišnic, domov starejših občanov, CSD
P - 7(1)	Pregled veterinarskih organizacij in zavetišč
P - 9(1)	Pregled društev, klubov, organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog ZRP lokalnega pomena
P - 10(1)	Podatki o gasilskih enotah
P-12/1(1)	Predvidene lokacije za operativno delovanje ekip in enot občinske CZ
P – 16	Radijski imenik sistema zvez ZARE in ZARE+
P - 16/1	Navodilo za uporabo radijskih zvez
P - 17/02(1)	Evidenčni list vzdrževanja načrta
P - 20(1)	Pregled zaklonišč
P - 31(1)	Pregled zaklonilnikov
P - 33	Seznam lokacij siren in oseb s telefoni za vklop siren
P – 34	Pregled dekontaminacijskih postaj

8.2 Dodatki

označba dodatka	VSEBINA DODATKA
D-1(1)	Načrt dejavnosti MONM ob naravnih in drugih nesrečah
D-8	Navodilo Zaloge hrane in posebne razmere
D-12	Občinski načrt prevzema in razdelitve tablet kalijevega jodida
D-14	Navodilo za pripravo in usposobitev zaklonišča
D-15	Pravilnik o uporabi tablet kalijevega jodida ob jedrski ali radiološki nesreči
D-16	Načrt sprejema in namestitve evak. prebiv. iz Posavja ob jedrski nesreči
D-17	Navodilo Zaščita pred sevanjem
D-18	Navodilo za dajanje prve pomoči
D-19	Navodilo kako zagotoviti zdravo pitno vodo
D-20	Navodilo Zaloge hrane in posebne razmere
D-21	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
D-22	Navodilo za psihološko pomoč

9 EVIDENČNI LIST O VZDRŽEVANJU NAČRTA

[illegible]